

ชื่องานวิจัย : การศึกษาความสัมพันธ์ของปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย

นางমনชนก แสงอรุณ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ
ปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้
ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยเป็นแบบสอบถาม มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความรู้ วิเคราะห์ค่าความเที่ยง
โดยใช้ค่า KR-20 มีซึ่งผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.60 และ แบบสอบถาม
ด้านการรับรู้ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการปฏิบัติงาน
ตามบทบาท วิเคราะห์ด้วยค่า Chonbach's Alpha Coefficient ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยง
เท่ากับ 0.68,0.82,0.91 และ 0.89 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดย
ใช้สถิติ chi-square

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.94 มีอายุเฉลี่ย 50-59 ปี
ร้อยละ41.76 สถานภาพสมรส แต่งงาน ร้อยละ 72.65 มีระยะเวลาในการทำงานเป็น อสม. 10-19 ปี
ร้อยละ 53.24 มีจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบ มากกว่า 10 หลังคาเรือน ร้อยละ 68.24 ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ของปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตู
บ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา คือ ความรู้เรื่องวัคซีน
โควิด-19 ($\chi^2 = 12.34, p < 0.001$) การรับรู้บทบาท อสม. ($\chi^2 = 21.64, p < 0.001$) การได้รับแรง
สนับสนุนทางสังคม ($\chi^2 = 145.23, p < 0.001$) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\chi^2 = 29.50, p < 0.001$)
ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นกรอบในพัฒนาโปรแกรมการปฏิบัติงานตาม
บทบาท อสม. ในรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 เพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมาก
ขึ้น

คำสำคัญ : บทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน , นโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชน
ฉีดวัคซีนโควิด-19

ชื่องานวิจัย : การศึกษาความสัมพันธ์ของปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้วิจัย

นางมนชนก แสงอรุณ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

1. บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคที่สามารถป้องกันได้โดยการ สวมหน้ากากอนามัยหรือ
หน้ากากผ้าตลอดเวลา หลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่นแออัดหรือพื้นที่ปิด หมั่นล้างมือด้วย
สบู่หรือแอลกอฮอล์ทุกครั้งเมื่อทำกิจวัตรประจำวัน หลีกเลี่ยงเอามือไปจับหน้า ตา ปาก จมูก ไม่ใช่ของ
ส่วนตัวร่วมกับ

ผู้อื่น กินอาหารแยกสำรับหรือใช้ช้อนกลางส่วนตัว ทำร่างกายให้แข็งแรง พักผ่อนให้เพียงพอ นอกจาก
การป้องกันวิธีต่าง ๆ แล้ว ปัจจุบันสามารถป้องกันโรคได้ด้วยการใช้วัคซีนไปกระตุ้น ทำให้ร่างกายสร้าง
ภูมิคุ้มกันโรค

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) ถือเป็นบุคลากรด่านหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง
กับการควบคุมป้องกันและเฝ้าระวังโรคและมีโอกาสสัมผัสกับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อีกทั้ง
เป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการฉีดวัคซีนสร้างภูมิคุ้มกันโรคโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังนั้น อสม.
จึงต้องมีบทบาทของในการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ารับฉีดวัคซีน และระบบรายงานผลการปฏิบัติงาน
ของอสม. ตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 ที่กระทรวงสาธารณสุขได้
มอบหมาย ดังนี้ 1) เตรียมความพร้อมตนเองด้านองค์ความรู้ 2) เคาะประตูบ้านสานต่อภารกิจเดิมเดิม
ความรู้วัคซีน 3) สสำรวจกลุ่มเป้าหมายฉีดวัคซีน 4) ลงทะเบียนกลุ่มเป้าหมายใช้เทคโนโลยีผ่าน Line
Official Account “หมอมพร้อม” 5) การติดตามและรายงานผลอาการข้างเคียง 6) รายงานผลการ
ปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่

อำเภอโนนไทย ได้มีการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมี
ผลงานการฉีดวัคซีนอยู่ในลำดับที่ 30 ของจังหวัดนครราชสีมา จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา
ความสัมพันธ์ของปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตู
บ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการวิจัย
มาพัฒนาและปรับเปลี่ยนการดำเนินงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

3. วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 ในพื้นที่เขตรับผิดชอบ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษานี้ ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ การรับรู้บทบาท และการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานตามบทบาท อสม. ตามนโยบายเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ อำเภอโนนไทย จำนวน 340 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความรู้ วิเคราะห์ค่าความเที่ยง โดยใช้ค่า KR-20 มีซึ่งผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.60 และ แบบสอบถามด้านการรับรู้ ด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม และการปฏิบัติงานตามบทบาท วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาชแอลฟา (Chonbach's Alpha Coefficient) ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.68 , 0.82 , 0.91 และ 0.89 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

5.2 สถิติอนุมาน ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ ใช้สถิติ Chi – Square

6. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 87.94 มีอายุเฉลี่ย 50-59 ปี ร้อยละ 41.76 สถานภาพสมรส แต่งงาน ร้อยละ 72.65 มีระยะเวลาในการทำงานเป็น อสม. 10-19 ปี ร้อยละ 53.24 มีจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบ มากกว่า 10 หลังคาเรือน ร้อยละ 68.24 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ของปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามนโยบายเคาะประตู

บ้านธรรมาภิบาลให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา คือ ความรู้เรื่องวัคซีนโควิด-19 ($\chi^2 = 12.34, p < 0.001$) การรับรู้บทบาท อสม. ($\chi^2 = 21.64, p < 0.001$) การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ($\chi^2 = 145.23, p < 0.001$) แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ($\chi^2 = 29.50, p < 0.001$)

7. อภิปรายผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เรื่องวัคซีนโควิด-19 ระดับการรับรู้บทบาท อสม. ระดับการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และระดับการปฏิบัติงานตามบทบาท อสม. อยู่ในระดับสูง อันเนื่องมาจากการอำเภอโนนไทยได้มีการณรงค์เคาะประตูบ้านค้นหากลุ่มเป้าหมายร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน อีกทั้ง อสม. ได้มีการเข้าร่วมประชุม ดำเนินการ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาอยู่เสมอ จากผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นกรอบในพัฒนาโปรแกรมการปฏิบัติงานตามบทบาท อสม. ในธรรมาภิบาลให้ประชาชนฉีดวัคซีนโควิด-19 เพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

8. สรุปและข้อเสนอแนะ

13.1 ควรทำการศึกษาความรอบรู้เรื่องวัคซีนโควิด-19ในกลุ่มประชาชน ในพื้นที่ อำเภอโนนไทย เพื่อจะได้นำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสนับสนุนสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.(2564).แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรมสนับสนุนสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข .(2565). ระบบสารสนเทศงานสุขภาพภาคประชาชน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.thai-phc.net/phc/phcadmin/administrator/index/index.php?options=adindex>

อรุณ จิรวัดน์กุล. (2544).สถิติที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านานาวิทยา.

สุรวุฒิ เอี่ยมนุ้ย .(2564).ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด-19 อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย .วารสารสาธารณสุขและสุขภาพ,1(2),75-9